

השפעת רגליים וטלפיים על אריכות-הימים – שונה במבני רפת שונים

מתוך II/94 VEETEELT

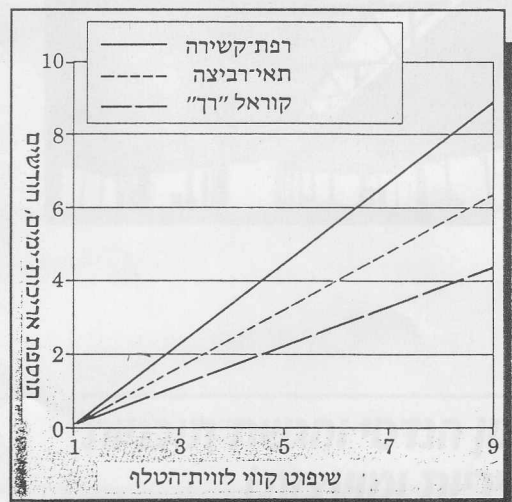
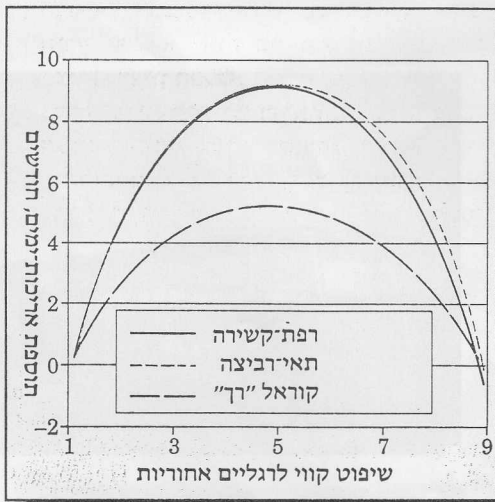
כ־16%. כן התברר, שבממוצע טלפיים קצרות (כאלה עם זזית-טלף יותר גדולה, אנכית) משפיעות לטובה על ההישרדות בעדר – בעוד מבנה רגליים אחוריות בינוני (לא ישר מדי ולא עקום מדי) רצוי ובעל השפעה חיובית ביחס להישרדות בעדר. אולם, לאחר בדיקה נוכחו שלאופן החזקת הפרות גם כן נודעת השפעה בנדון.

על פי שיפוט קווי, זזית-טלף יותר גדולה נמצאה עדיפה ביחס לאריכות-ימים. באיור 1 אפשר להיווכח, שפרות עם טלפיים קצרות (ניקוד 9) נשארות בממוצע זמן רב יותר, מאשר פרות עם טלפיים ארוכות (ניקוד 1). כמו כן אפשר להיווכח מאיור 1, שהשפעת זזית-הטלף אינה אחידה בכל שיטת החזקה. למשל, פרות עם ניקוד 9 המוחזקות ברפת-קשירה נשארו כמעט 9 חודשים יותר מפרות עם ניקוד 1

כאילו לא מספיק שאלות ותמיהות ביחס להשפעת תכונות-גוף על הישרדות הפרה בעדר ורווחיותה החזויה, הנה חקרו גם השפעת תכונות-גוף מסויימות בתנאי אחזקה שונים. הירחון ההולנדי האמור מביא סקירה תמציתית אודות מחקר שבוצע באוניברסיטת מדיסון, ארה"ב ובו בחנו השפעת מבנה הרגלים והטלפיים על אריכות-הימים ב־6000 משקים. הנתונים נלקחו מספר העדר של גזע ההולשטיין האמריקאי, כלומר מתוך משקים מתקדמים הרושמים פרותיהם בספר העדר (כידוע, רק כ־10% מכלל הפרות בארה"ב רשומות בספר העדר). באופן מיוחד נבחן הקשר האפשרי בין זזית-הטלף וצורת הרגליים האחוריות לבין אריכות-ימים, וזאת בשלושה סוגי שיכון לפרות. עוד קודם חקרו ומצאו, שתורשתיות זזית-הטלף קרובה ל־10% וזאת של הרגליים

איור 2. הקשר בין אריכות ימים, צורת רגליים אחוריות וצורת שיכון לפרות.

איור 1. הקשר בין אריכות-ימים, זזית-הטלף וצורת השיכון לפרות.

רגליים בינוני, בניקוד 5. כמובן, אין לראות בזה יותר ממגמות.

מלבד תכונות טלפיים ורגליים נבחנו גם תכונות גוף נוספות. לא נראה, שלאופן החזקת הפרות השפעה על מבנה העטין או אריכות הימים. אולם כן מצאנו, שהיה הבדל יותר גדול באריכות ימים בין פרות עם עטינים טובים וגרועים כאשר הן מוחזקות ברפת קשירה, בהשוואה לקוראלי הבלתי מרוצפים – מזה מסיקים החוקרים, שלפחות חלקית אפשר להסביר את ההבדלים שנתקבלו תוך התחשבות במבני הרפת. ידוע, שבעדרים המוחזקים ברפתות קשירה מושם דגש יותר חזק על טיפוח מבנה הגוף, בהשוואה לעדרים המוחזקים בקוראלי שצוינו לעיל.

באותה צורת החזקה. לעומת זאת, אצל פרות שהוחזקו על תשתית לא קשה – הכוונה לקוראלי בדרום ארה"ב – ההפרש בין פרות שני הניקודים הללו היה פחות מחמשה חודשים. לגבי פרות בתאירביצה ההפרש בין ניקוד גבוה לניקוד נמוך התמקם בין שתי הקטגוריות הקודמות.

גם לצורת הרגליים האחוריות השפעה על ההישרדות, כפי שניתן לראות באיור 2. מתברר ללא צל של ספק שהרצוי הוא מצב בינוני של הרגליים – לא ישר מדי ולא עקום מדי. אך כאן יש להבחין בכך, שאין כמעט הבדל בין החזקה ברפתות קשירה לבין שיכון בתאירביצה. ברם, כן יש הבדל לגבי החזקה בקוראלי, שנמצאו פחות מתאימים, אך גם כאן היה יתרון למבנה

